

Evropské debaty o protetice

neboli „European prosthodontic debates“ bylo motto 46. výročního kongresu Evropské protetické asociace ve Vilniusu (Litva), jehož prezidentem byl v letošním roce prof. Vygandas Rutkunas. Kongres probíhal 3 dny, od 14. do 16. září 2023. První den před oficiálním zahájením kongresu byl vyhrazen pro 8 předkongresových workshopů. Jejich program zahrnoval aktuální stomatologická témata, např. management periimplantitidy, flapless imediální zavedení implantátů a provizionalizaci, inovaci jednodenního protokolu v implantologii s imediálním zatížením, funkční aspekty rekonstrukce chrupu a jejich implementaci do plně digitálního postupu (full digital workflow), prevenci neúspěchů v moderní protetice, či estetiku a biologii související s implantáty. Kongresu se zúčastnilo přes 500 účastníků ze 32 zemí, přednášky probíhaly ve 3 paralelních sekcích a bylo prezentováno 33 „keynote“ přednášek, 32 ústních sdělení a 52 posterů.

Kongres byl zahájen **prof. V. Rutkunasem**, který vysvětlil, proč se nejvýznamnější zahajovací přednášce říká oxfordská. Tradice vznikla v roce 1975, kdy britská Společnost pro studium protetické stomatologie poprvé řešila založení Evropské protetické asociace a tehdy bylo navrženo, aby se úvodní přednášce říkalo oxfordská, protože Oxford reprezentoval historicky jedno z nejdůležitějších míst pro vzdělávání ve světě.

Na úvod kongresu se **prof. T. Berglundhem** (Švédsko, Oxford lecture) zaměřil na *problematiku periimplantitid*. Ve své přednášce zmínil, že ročně se ve světě zavede přes 20 miliónů implantátů, z čehož pouze ve Švédsku je to 95 tisíc u 40 tisíc pacientů. Zatímco dříve bylo častější spíše ošetření bezzubých čelistí, dnes je více pacientů, kde se zavádí jeden až dva implantáty. Ve svém sdělení definoval rozdíl mezi periimplantátovou mukosítidou (krvácení po lehké sondáži bez ztráty kosti) a periimplantitidou (krvácení po lehké sondáži, zvětšující se hloubka chobotů >6 mm při sondáži a ztráta kosti >3 mm). Riziko vzniku periimplantitidy je spojeno s předcházející parodontitidou a horší orální hygienou bez následné dispenzarizace. Vliv diabetes mellitus nebo kouření nebyl kompletně prokázán. Pokud pacient nezvládá dokonalou ústní hygienu, je doporučena pouze konzervativní léčba periimplantitidy (kyrety, UZV) bez ATB terapie, bez použití laseru či fotodynamické terapie. Při chirurgické terapii po odklopení laloku se doporučuje použití titanových kartáčů opět bez laseru, výplachu chlorhexidinem a fotodynamické terapie.

Prof. R. Jacobs (Belgie) hovořila o významu *umělé inteligence* (Artificial Intelligence, AI) ve stomatologii. Jako její největší přínos spatřuje v možnosti detekce patologického nálezu a separace daného anatomického útvaru, např. z CBCT, za několik málo minut. V rámci diskuse na téma možné radiční zátěže při vyšetření uvedla, že konzumace 3 para ořechů se vyrovná radiční zátěži při zhotovení jednoho intraorálního snímku. Dále potvrdila, že v současné době existuje 280 různých druhů CBCT, která slouží ze 75 % pro virtuální plánování, zbylých 25 % se využívá pro diagnostiku. Největším benefitem AI je rychlost, přesnost, nestrannost, důslednost a schopnost pracovat 24 hodin denně.

Prof. E. Mijiritsky (Izrael) představil *příčiny fraktur velkých monolitických ZrO₂ konstrukcí* v bezzubých čelistech. Důvodem selhání těchto náhrad je nejčastěji tvar spojů (špičatý, nutné designovat oblý tvar nebo přechod), nedodržení pasivního dosedu konstrukce (může být způsobeno digitálním otiskem nebo zakřivením mandibuly i její deformací při funkčních pohybech) nebo tendence ke skřípání zubů. Řešením pak mohou být dělené monolitické ZrO₂ konstrukce k zajištění pasivního dosedu se zkouškou náhrady vytištěnou 3D technologií z PMMA nebo monolitické ZrO₂ konstrukce tmelené na frézovaném titanovém těmenu.

Prof. I Sailer a V. Fehmer (Švýcarsko) diskutovali o *volbě materiálů pro konstrukce kotvené na implantáty* z pohledu zubní technika a z hlediska ordinačního. Představili individualizované vhojovací válečky pro vytvoření optimální červené estetiky v situaci, kdy se nezhotovuje provizorní náhrada. Autoři také hovořili o optimální titanové bázi pro monolitické ZrO₂ konstrukce sólo korunek. Je vhodné používat stejné báze cylindrického tvaru s retencí, dostatečně vysoké. U můstkových konstrukcí není vhodné kombinovat různé druhy bází. Pokud je to nutné, je lepší navrhnout báze individuální. Jako optimální materiál pro spojení báze a ZrO₂ se jeví materiál RelyX Ultimate, pro lithiumdisilikát Multilink® Hybrid Abutment. Před tím je vhodné bázi opískovat 50- μ m Al₂O₃. V současné době se doporučuje vyleštit cervikální část ZrO₂ korunky, která je v kontaktu s měkkými tkáněmi a teprve nad touto částí materiál glazovat. Zdá se, že pro můstky v laterálním úseku chrupu je monolitická ZrO₂ konstrukce z hlediska rizika fraktury materiálu lepší variantou než fazetovaný ZrO₂, kovokeramika či lithiumdisilikát.

Prof. D. Manfredini představil svůj pohled na *bruxismus*. Bruxismus je opakovaná aktivita žvýkacích svalů, který se může projevit jako zatínání (clenching) nebo skřípání (grinding), kdy jsou zuby

v kontaktu nebo jako stejná aktivita, ale bez zubních kontaktů (bracing a thrusting). V jeho pojetí bruxismus není onemocnění, ale známka jiného onemocnění, nejčastěji obstrukční spánkové apnoe nebo gastroezofageálního refluxu či psychického onemocnění. Představil svůj systém pro hodnocení bruxismu (STAB-Standardised Tool for Assessment of Bruxismus).

Prof. U. Wegmann (SRN) ukázal přínos *digitálního obličejového oblouku* pro plně digitální postup výroby fixních zubních náhrad a možnosti, jak s jeho pomocí navrhovat dlahy např. v rámci předléčby onemocnění TMK.

Na EPA kongresu byli přítomni i zubní lékaři-protetici z České republiky, kteří zde prezentovali dvě posterová sdělení.

1. **MDDr. Jindřich Charvát, Ph.D.**, MUDr. Jindřich Charvát, CSc., doc. MUDr. Hana Hubálková, Ph.D., Mgr. Magdalena Česneková, doc. MUDr. Marie Bartoňová, CSc., MUDr. Lenka Vavříčková, Ph.D.: „Optimizing Pre-graduate Education in Prosthetic Dentistry through Multidisciplinary Approaches“,

2. **MUDr. Lenka Vavříčková, Ph.D.**, MUDr. Martin Kapitán, Ph.D., doc. MUDr. Hana Hubálková, Ph.D., MDDr. Jindřich Charvát, Ph.D., doc. MUDr. Marie Bartoňová, Csc.:

“The Influence of ARCUSdigma™ 3 for Prosthodontic Digital Workflow of Implant-Supported Restorations“.

Obě prezentace byly kazuistickými sděleními. První představovala multidisciplinární přístup při plánování a realizaci celkové rekonstrukce chrupu v rámci výuky budoucích zubních lékařů. Druhá kazuistika popisovala přínos digitálního obličejového oblouku při výrobě konstrukce kotvené na implantáty metodou CAD/CAM.

Program celého kongresu byl zaměřen na dentální implantologii, gnatologické poznatky pro praxi, **digitalizaci** celého oboru stomatologie, zvláště protetiky, na progresivní technologie, které s sebou přinášejí využití nových materiálů a pracovních postupů za významné účasti **umělé inteligence**.

Doc. MUDr. H. Hubálková, Ph.D., past-prezident Evropské protetické asociace, je od roku 2021 opakovaně členem výboru EPA Trustees a na letošním zasedání Annual Business Meeting jí byl předán jako ocenění více než 20 let aktivní práce pro obor diplom s čestným členstvím – Honorary Life Membership v Evropské protetické asociaci.

Příští, již 47. kongres Evropské protetické asociace se bude konat 19.-21. 9. 2024 v Polsku (Białystok) pod patronací prof. T. Sierpińske.

Za Českou společnost protetické stomatologie

MUDr. Lenka Vavříčková, Ph.D. (Stomatologická klinika LF UK a FN v Hradci Králové) a

doc. MUDr. Hana Hubálková, Ph.D. (Stomatologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze)

Obr. 1: Česká delegace na uvítací recepci (zleva doc. Hubálková, dr. Vavříčková, dr. Charvát Jr. a doc. Bartoňová)

Obr. 2: Zástupci české protetiky u svých posterů (zleva doc. Bartoňová, doc. Hubálková, dr. Vavříčková a dr. Charvát Jr.)